

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. : C. Vîrlan)
Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : E. Clim, S. Iorgov, B. Bîrca)

Î N C H E I E R E

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Țihoțcaia Irina, reprezentată de avocatul Boris Druță,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Țihoțcaia Irina împotriva lui Țihoțchi Oleg privind determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și a prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Țihoțcaia Irina și menținută hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 9 noiembrie 2017, Țihoțcaia Irina s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Țihoțchi Oleg, ulterior concretizată solicitând determinarea domiciliului copiilor minori cu mama, încasarea pensie de întreținere pentru copiii minori Țihoțchi Daniil și Țihoțchi Elizaveta în mărime de 2000 lei lunar pentru fiecare copil, precum și încasarea sume de 2000 lei lunar până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului Țihoțchi Elizaveta, prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei și a cheltuielile de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că în anul 2006 a înregistrat căsătoria cu Țihoțchi Oleg. Din căsătorie, soții au doi copii minori Țihoțchi Elizaveta născută la 31 martie 2016 și Țihoțchi Daniil născut la 25 ianuarie 2010.

Prin hotărârea din 20 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani căsătoria încheiată între Țihoțchi Oleg și Țihoțchi Irina a fost desfăcută.

Reclamanta a invocat că domiciliul copiilor minori trebuie stabilit cu mama, deoarece tatăl copiilor este plecat în Federația Rusă și nu participă la educația și creșterea copiilor.

Prin hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cerere de chemare în judecată depusă de Țihoțcaia Irina, s-a admis în parțial.

S-a determinat domiciliul copiilor minori Țihoțchi Elizaveta născută la 31 martie 2016 și Țihoțchi Daniil născut la 25 ianuarie 2010 împreună cu mama Țihoțcaia Irina.

S-a încasat pensie de întreținere de la Țihoțchi Oleg în beneficiul Țihoțcaia Irina pentru întreținerea copiilor minori în mărime bănească fixă de câte 971 (nouă sute șaptezeci și unu) lei 10 bani, lunar , începând cu 09 noiembrie 2017 până la majoratul copiilor.

S-a încasat pensie de întreținere de la Țihoțchi Oleg în beneficiul Țihoțcaia Irina, care îngrijește copilul comun Țihoțcaia Elizaveta născută la 31 martie 2016, timp de 3 ani după nașterea acestuia, adică până 1 martie 2019, în mărime bănească fixă de 1200 (una mie două sute) lei, lunar.

Acțiunea în partea încasării prejudiciului moral s-a respins ca nefondată.

S-a încasat de la Țihoțchi Oleg în beneficiul Țihoțcaia Irina cheltuielile pentru asistență juridică 3000 lei.

S-a încasat de la Țihoțchi Oleg în beneficiul statului taxa de stat 150 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că copiii minori sunt educați de mamă și domiciliază împreună cu ea, au o vârstă fragedă, iar reclamanta este cea care le poartă de grijă. Copiii se caracterizează pozitiv și duc un mod sănătos de viață favorabil pentru creștere și dezvoltarea sănătoasă a acestora.

În cadrul examinării cauzei în fond părțile nu au prezentat instanței un acord privind stabilirea domiciliului copiilor minori născuți din căsătoria comună, și ținând cont de probele care caracterizează posibilitățile determinării domiciliului copiilor minori cu mama în scopul asigurării respectării drepturilor sale, inclusiv ținând cont de atașamentul copiilor față de ambii părinți, instanța a determinat domiciliul copilului minor cu mama.

Referitor la pretenția privind încasarea pensie de întreținere pentru copiii minori instanța a conchis ambii părinți, în egală măsură poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia. Pîrîtul oficial nu este încadrat în câmpul muncii în Republica Moldova și nu are venituri stabile.

Potrivit informației de la Biroul de Statistică a R. Moldova nivelul minim de existență pentru copii în vîrsta de la 1-6 ani constituie în medie 1715,8 lei lunar.

Astfel, instanța de judecată a stabilit pensia alimentară în dependență de minimul de existență lunar necesar copiilor stabilit de Biroul Național de Statistică și a aplicat prevederile art. 76 alin. (1) Codul familiei, stabilind o pensie de întreținere într-o sumă bănească fixă.

Referitor pretenția privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, instanța a constatat că reclamanta nu a prezentat probe concludente, care ar demonstra faptul pricinuirii prejudiciului moral deosebit, întinderea suferințelor psihice suportate de acesta, gravitatea acestor suferințe, consecințele negative cu caracter nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică instanța a reținut că reprezentantul reclamantului nu a prezentat instanței o listă detaliată a actelor și acțiunilor efectuate și timpul lucrat, potrivit Recomandării Consiliului Uniunii Avocaților privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, ca instanța să aibă un temei justificat de încasare a onorariului în mărimea solicitată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 31 mai 2018 Țihoțcaia Irina, reprezentată de avocatul Druță Boris a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 23 mai 2018, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 23 mai 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Țihoțcaia Irina și menținută hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

La 21 ianuarie 2019, Țihoțcaia Irina, reprezentată de avocatul Druță Boris a declarat recurs împotriva deciziei din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 23 mai 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor menționate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția instanțelor investite cu judecarea fondului, fiind adoptate cu interpretarea eronată a circumstanțelor de drept și de fapt, concluziile instanței de apel expuse în hotărâre sânt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Recurentul a invocat că probele prezentate în cadrul examinării cauzei au interpretate eronat de către instanțele investite cu judecarea fondului, iar decizia instanței de apel relevă o insuficiență analiză a probatoriului în cauză ce a condus la reținerea unei situații de fapt inexacte.

Referitor la încasarea parțială a cheltuielilor de asistență juridică a menționat că la examinarea cauzei instanțele ierarhic inferioare nu a ținut cont de prevederile art. 119, 372, din Codul de procedură civilă și nu au dat apreciere probele care dovedesc volumul acțiunilor întreprinse de către avocat, și ca urmare încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărimea solicitată de 5000 de lei.

În opinia recurentului la examinarea cauzei în fond nu au fost stabilite pe deplin circumstanțele importante pentru judecarea corectă a cauzei, iar concluziile instanțelor investite cu judecarea fondului sunt neîntemeiate.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 20 noiembrie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 21 ianuarie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Țihoțcaia Irina, reprezentată de avocatul Druță Boris, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Țihoțcaia Irina, reprezentată de avocatul Druță Boris.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari